

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

ordo, vt alios ipsi ordinare possent, vt paulò pōst fecerunt, sicut Lucas proximo cap. 14. narrat. Pergit deinde repetere ordine superiora post ordinationem, Vide, inquit, quomodo in Seleucia non morantur, scientes quod ex vicina civitate fructum multum percipere poterant; Salaminam dicit metropolim Cypri insulae, ad quam ex Seleucia profecti nauigarunt, & Salamina Sergium pro consulem ad fidem conuerterunt.

C A P V T V.

SED hic rursus obiectus: Atqui illi prophetæ erant ordinarij, pastores Ecclesiæ Antiochenæ, vt constat ex verbo λειτρογενεια vīllie vīsurpato: Pontificij verò Episcopi, vt iā ante dictum est, eiusdem vrbis plures esse non possunt. Restat igitur, vt illi Episcopi, quos dicis fuisse in Ecclesia Antiochena, idem fuerint cū ijs, quos presbyteros appellamus. Dic Antoni amabo te, si quando duo, aut tres pastores vestri irent ad aliquam ciuitatem, & ibi vt Quam ridelicet: osi sacerdotes ministrarent, & ieunarent, liceret ex eo argumentari, esse culè & cauillatorie ex illos ordinarios pastores illius ciuitatis? quis hoc dicat nisi amens? qui sacerdos verbo λειτρον minister publicus est; & debet pro suis, & pro populi peccatis, vbi cungit, τροπην vult quotidie, si potest, ministrare Domino ministerium sacram: an ex eo effici dicendum est, esse istum pastorem eius loci, vbi hoc tanquam minister publicus Antonius facit? Quis non rideat cauillationes istas tuas? si ex verbo λειτρογενēi argumen- dicit ordinarij, pastores non licere vlli λειτρογενēi extra eum locum, cuius pastor ordinarius est. Quod si cheni esset. hoc absurdum est, & commentitium; rursus sequitur, insania esse, ex verbo illo λειτρογεenēi cocludere, fuisse prophetas illos tres ordinarios pastores Antiochia, à quibus Paulus ordinatus est. An quia cum Petro erant Roma Linus et Cletus Episcopi, vt antiquis scriptores testatur, idèo dicemus fuisse Linum, & Cletum ordinarios episc. Rom. Ecclesia? minimè. Erant n. adiutores Petri. Sic dicendum est, fuisse opus Paulo & Barnabæ, vt in ea ciuitate tot Episcopi reperirentur, qui secundum revelationem eis ministrantibus & ieunantibus facta; Paulum, & Barnabam per impositionem manuum episcopos ex presbyteris ordinarent, vt inde discedentes possent ipsi alios presbyteros ordinare, sicut paulò pōst fecerunt, cùm peragratis Lycaonia, Iystra, & Derbe, cùm docuissent multos, vt Lucas narrat, reuertentes Lystram, Iconium, & Antiochiam, ordinauerunt per Barnabas, singulas ecclesias presbyteros per impositionem manuum, cum ieunijs, & orationibus. ut enim hoc facere possent, ordinatuerant Antiochiae, quod nunquā Antiochizantea fecisse leguntur, sed tunc primum post ordinationem suam Antiochiae facti etiam tam, à tribus episcopis secundum canonem Apostolorum, qui usque in hodiernos.

num:

num diem seruatur, & in nostris ecclesijs. si magna ciuitas Metropolitanana est, & qui praest opus habet, adhibet Episcopum adiutorem, quem vocant suffraganeum. Sed quis istum suffraganeum, Episcopum vrbis vocat? quis ecclesia illi praepositum reputat? Episcopi Pontificij, vt tu vocas, & non male, licet male animo, non possunt esse plures eiusdem vrbis; praepositos intellige. Vnus enim tantum praepositus est, ne schisma esse posse ex philarbia profectum. Si tu hoc scis, cur miser cauillari? Si nescis, disce, & desine tandem cauillari.

Postremo, ipse apostolus docet, episcopos fuisse Prophetas illos, a quibus ipse, & Barnabas sua peregrinationis comes, ordinati sunt Antiochiae, siquidem loquens de Barnaba in epist. ad Cor. 2. vt auctoritate eius, & fideli atem commendaret, ordinatum fuisse dicit ab Ecclesijs: I. quinque autem de ordinatione illa facta Antiochiae, quam proprio vocabulo χειροτονία vocavit, qua impositionem manuum significat. Quomodo autem ordinatus erat ab ecclesijs per impositionem manuum, nisi quia ecclesia est in episcopo, sicut ait B. Cyprianus, est fuisse & scilicet tanquam ἐν πρότῳ κατητῷ, vt antea diximus. Ab ecclesijs itaque dixit, vt intelligeremus ab episcopis, qui fuerunt tres, & in eis tres eorum ecclesia. Quod autem de ordinatione illa loquatur, que, vt dixi, propriè vocata est χειροτονία, testatur etiam Theodoretus, sic enim ait, ordinatus ab ecclesijs, Barnabam significat, ac describit. ipse enim Antiochiae cum Paulo ordinatus est spiritus sancti suffragio: separate enim inquit, mihi Paulum, & Barnabam. Et rursus Hierosolymis ipse, & Barnabas cum Apostolu pacti sunt iuncti dextris, vt illi ad gentes, hi autem ad circumcisionem proficierentur, tamen vt pauperum memores essent. Horum nunc meminit, ait enim, immo ordinatus est ab Ecclesijs comes peregrinationis nostra cum hac gratia, qua ministratur a nobis, id est, cura sanctorum. Haec tenus Theodoretus. Quid erat Barnabas comes peregrinationis Pauli, ac proinde comes periculorum, qua in peregrinatione illa & predicatione inerant, ad laudem Barnabae pertinet, sicut quid evangelizabat, id enim significat, cuius laus est in Euangelio, non autem pertinet quod ait comes peregrinationis ad ordinationem, ne tu hic cauilleris, non enim per impositionem manuum, quam significat, vt dixi, χειροτονία, factus erat comes peregrinationis. quid enim magis fatuum, quam hoc cogitare? relinquatur ergo, vt, sicut Theodoretus interpretatus est de illa ordinatione Antiochenae facta à prophetis illis, id est, Episcopis Ecclesiarum, meminerit hic. Habet igitur Paulum interpretem, quales illi propheta fuerint, à quibus Paulus, & Barnabas ordinati sunt Antiochiae fuerunt enim propheta ecclesiarum, id est, Episcopi, quos Apostolica constitutio libro 2. Clementis dicit esse prophetas populorum. Sed pergis eadem via. Affero, inquis, & aliam probationem, ex I. ad Cor. cap. 14. vbi Paulus ait in Corinthiorum Ecclesia plures fuisse

Quomodo
Paulus in
epist. ad Co-
rinth. 2 in-
terpretatus
est fuisse &
Episcopus.

res fuisse prophetas. si ergo prophetæ erant episcopi, quemadmo-
dum existimas, sequitur multos fuisse Episcopos eiusdem Eccle-
siæ, eosdemque ordinarios ecclesiæ pastores. Ex quo rursus effici-
tur, eosdem fuisse tunc Episcopos cum presbyteris Ecclesiæ do-
ctoribus. Qui sunt Antoni duo ordines sacerdotum, Episcoporum scilicet, &
presbyterorum, idem sunt duo ordines doctorum, maiorum, & minorum, &
duo item ordines prophetarum. Episcopi enim sunt maiores sacerdotes, maio-
res doctores, maiores prophetæ, & maiores pastores: presbyteri vero minores
infra episcopum, cui sunt subiecli. Episcopos vocat constitutio Apost. cognitores
scripturarum, & sonos Dei. Dionys. Areop. dicit esse denunciatores diuinorum
iudiciorū. hinc nomen prophetarum episcopis tributum est à Paulo. hac etiam
conueniunt presbyteris, sed infra episcopos. Episcopus enim ordinat presbyte-
ros, & ordinatus presbyter nihil in ecclesia iniussu episcopi, & sine auctoritate
eius facere potest, ut 39. canone Apostolorum sanctum est, itaq; presbyteri et-
iam dicuntur prophetæ ab Apostolo in eo loco epistol. ad Cor. quem obijcis. Lo-
quitur enim de interpretibus scripturarum, siue doctoribus, qui sunt etiam pro-
phetæ. Interpretari enim scripturam, est quoddam prophetare, & sic ab Apo-
stolo vocatur; quod facere potest presbyter, licet non sit pastor. Episcopis vero
cura pastoralis omnium populorum, & ecclesiarum sue cuiusq; dicec eos com-
mittitur. Quia igitur homonymum est nomen prophetæ, vitijsa est tua argu-
mentatio, cum sumis plures prophetas fuisse Corinthi, & Episcopos esse pro-
phetas: unde concludis, sed malè, plures episcopos ordinarios fuisse Corinthi. ut ipse de-
cerant enim plures prophetæ minores, qui sunt presbyteri. Episcopi vero sunt
prophetæ maiores, idemq; pastores, quos plures Corinthi fuisse ordinarios pa-
stores, vt tu dicis, falsum est; neg; tu hoc probas, neg; probare potes, sicut ego do desipere
probo doctores fuisse, id est, presbyteros, quos Apostolus tertio loco positos esse
Deo dixit; probo scilicet ex officio interpretandi scripturam, & docendi, quod
eis idem Apostolus in eo ipso loco à te obiecto tribuit.

Ait præterea Antonius, vt probet habere presbyteros ius ordinandi. Si pres-
byteri ius habent prædicandi, & baptizandi, à Deo etiam eligen-
di pastores Ecclesiasticos (quandiu disciplina in Ecclesia locum
habuit) cur tanquam indigni rejicientur à manuum impositione? “
veteres autem argumentatos fuisse à baptismo ad ordinationem, “
patet ex magistro tententiarum lib. 4. dist. 25. nihil igitur causæ re-“
perias, quamobrem presbyteri ius ordinandi non habeant. Erube-“
scé Antonii, quia nihil solidæ rationis præter tergiuersationes canillatorias ad
efficiendum id, in quo sudas, reperiire potes. Quarum nunc, si presbyteri habent
ius prædicandi, & baptizandi, quare non habent ordinandi? expostula cum
Quomodo Antonius ad concilium denuo id, in

Ff

Christo,

quo sudat,
nihil solidi
prater ter-
gueratio-
nes cauilla-
torias repe-
rat & de L
pia.

Christo, si tibi videtur; & querere cum eo de indignitate ista, qua tibi videtur.
Similis est haec querela, vt si deplorares, quod, cum praefecti oppidis, aut vici-
nitatibus oppidorum, ius alioqui habeant & potestatem in ipsis oppidis, aut vici-
nitatibus oppidorum, non tamen habeant ius creandi alios praefectos, sicut ha-
bet princeps vrbus, qui eos praefectos fecit? Simile item est, vt si querelam habe-
res, quod paterfamilias filios suos varijs negotijs, & ministerijs domus sua
praeponit, non tamen ius eis dat alios praeponendi. An tu gubernationes ciuita-
tum seculi à suis principibus melius institutas putabis, quam ecclesiarum ad-
ministrationes à Christo? aut singulas domus commodius, & sapientius à pa-
trefamilias gubernari, quam à Christo singulas ecclesias, quas domos Dei scri-
ptura vocat? Habent igitur Antonii presbyteri ius prædicandi, & baptizandi,
vt dicas, sed à quo habeant, non intelligis, quia non credis. Habent dico, à Deo
per ministerium episcopi, qui eis præst, qui eos ordinat, qui eorum pater est,
sine cuius voluntate, & concessu nihil ecclesiasticum facere possunt, vt omnia
honeste, & secundum ordinem, sicut Apostolus præcipit, fiant in nobis. Episco-
pus autem in Ecclesia sua non opus habet alterius auctoritate, & voluntate, vt
baptizet, aut prædicet, aut aliquid aliud in Ecclesia sua faciat, quod ad eam
pertineat. Hoc ecclesia à sanctis Apostolis accepit; Apostoli à Christo: Christus
à Deo patre. Quod vero ait Antonii, veteres argumentatos fuisse à baptismio ad
ordinationem, cur non explicasti magis, vt ab omnibus intelligeretur? Expli-
cabo ego, vt te veterum, quos dicas, testimonio conuinci ab omnibus intelliga-
tur. Recitat magister sententiarum, quem tu citasti, locum Augustini ex libro
2. contra epistolā Parmenianī Donatistā cap. 13. Nam illud, inquit, quod qui-
dam eorum veritate conuicli dicere cœperant, baptismum quidem non amittit,
qui recedit ab ecclesia, sed ius tandem dandi amittit, multis modis apparet

Quomodo
veteres à
baptismo
ad ordina-
tionem ar-
gumenta-
rētur, quod
Antonius
obiecit
Quā argu-
mentatio
veterum à
baptismo
ad ordina-
tionem, quā
Antonius
dicit, nihil

fustra & inaniter dici. Primo, quia nulla ostenditur causa, cur ille, qui ipsum
baptismum amittere non potest, ius dandi amittere posse. Virumque enim sa-
cramentum est, & quadam consecratione vtrumq; homini datur: illud, cūm
baptizatur: istud, cūm ordinatur. Ideoq; in Catholica vtrung; non licet itera-
ri. Ecce argumentum veterum à baptismio ad ordinationem, quod tu dicas. Sed
qui sunt isti, quos veteres argumentabantur non amittere baptismum, ac pro-
inde nec amittere ius dandi? si presbyteri, nihil ista argumentatio tibi proficit:
presbyter baptismum acceptum, quamvis recedat ab ecclesia, nō amittit. Ergo
veterum à neque ius dandi alijs baptismum, quod accepit, cūm presbyter ordinatus est, a-
mittit. Aliud enim est habere ius baptizandi, quod presbyteris conuenit per
tionem, quā accepérunt; aliud, posse dare ius baptizandi, quod non con-
uenit nisi ijs, qui habent ius ordinandi, cuiusmodi sunt episcopi, qui per ordina-
tionem factam ab episcopis habent ius alios ordinandi, id est, dandi alijs sacra-
mentum

mentum ordinationis, quod ipsi acceperunt. Probatu prius presbyteros ab epi- Quale sit, q
scopo ordinatos accepisse per ordinationem suam ius dandi alijs ordinationem, ait Antoni-
& probatum erit, quod is, qui habet ius baptizandi, habeat etiam ius ordinan- nihil cause
re regiri, qua-
di, quia poterit dare, quod accepit. Sed si non accepit, quomodo dabit, quod no ius ordinā.
acceptus? dicitur hic nihil cause reperi, quamobrem presbyteri ius ordinandi non di non ha-
bant. Non habent, Antoni, dicendum est sapius, quia non acceperunt per beant; ba-
ordinationem tale ius; non autem acceperunt, quia presbyteri ordinati sunt, & beant.
non episcopi; quasi necesse sit, ut qui sunt filii, fiant etiam patres; & nisi sint pa- Episcoporū
tres, & aequales suis patribus, desinat esse filii, & patribus suis subiecti. Sic enim elle genera-
S. Epiphanius, scribens contra Aerium primū auctorem hæresis aquandi pref. si ecclesiæ
byteros episcopis, Ordo, inquit, Episcoporū generat patres ipsi ecclesiæ: ordo ve- per ordina-
rò presbyterorum, quia non potest generare patres, generat filios per baptis- byterorum
tum, non tamen patres, vel doctores. Lege ture aliqua, vt te cū Aerio iam olim generare fi-
confutatum, & coniunctum atque damnum legas. Citas præterea canonem, ptismū au- lios per ba-
Presbyter, dist. 23. Pre- byter cum ordinatur, Episcopo eum benedi- ctore S. Epi-
cente, & manum super caput eius tenente, etiam omnes presbyte- phanio in
ri, qui præsentes sunt, manus suas iuxta manum episcopi super ca- quatuorēm
put illius teneant. Et quibus colligitur presbyteros olim nō fuisse & presbyte- Episcoporū
à iure χειροδοτias exclusos. Non iubet hic canon, vt adsint presbyteri, sed corum.
si præsentes sunt, iubet, vt manus super caput iuxta manus Episcopi ponant.

Itaque non fuerunt olim exclusi, nec hodie sunt, ab impositione manus appro- A qua impo-
bante, sed ab impositione manus ordinante que vocatur χειροδοτia τὸ χειρο-
τοῦν, vt S. Epiphanius vocat. Sic enim ait in loco, quem paulo antè recitauit: Καὶ πῶς δίον τε ἦν τὸ μὲν τρέσβύτερον καθιστᾶν μὴ ἔχοντα χειροδοτίαν τὸ
χειροτοῦν, οὐ ποτὲ διὰ τὸν ἔνακτον δημιουρούχον. Quomodo, inquit, fieri quis non
potest, vt presbyter constituat ministros, qui non habet impositionem manus Quomodo
ad ordinandum? aut quomodo potest fieri aequalis episcopo? paulo antè dixit, esse quæ S. Epi-
phanus in
τὸ πῶς οὐ φροσύνης ἐμπλεων, καὶ τοῖς σύνεστιν κεκτημένοις τὸ δῆλον, id aerium hæ-
reticum æ-
est, esse totum hoc insipientia plenum, id ē intelligentia præditis patere. Tu igit- quanitè epi-
tetur iudicio S. Epiphanius insipient es, & intelligentia expers, si hoc non vides. scopis pres-
Reponde illi, non mibi, si quid habes. Alia dicit in Aerium, quæ in te, & tu si- byteros scri-
miles quadrant. Legat, qui volet: ego enim propter tedium, & fastidium præ- puit, in An-
tero. Episcopus igitur sine presbyteris, qui adsint, & imponant cum episcopo tonium cō-
manus, imponit manus, & ordinat presbyterum; presbyteri vero sine episcopo manū cō-
nunquam manus imponunt ad ordinandum presbyterum, immo nec ullum a- fectoria; & imposi-
lum ministrum. Quare illa manum impositione iuxta manus episcopi in ordi- tio manū
natione presbyteri in canone a recitato, nō est cōsecatoria, sed approbatoria, approbatō-
& honoraria, vt paulo antè dixi. Sed quia canones, cū tecum facere, et si noraria.

Ff 2 falsd,

falsd, tibi videntur, libens in nos citas, & producis, aequum est, vt cum canones antiquos, & conciliarū tibi obyicimus, illis conuincaris, si exitum reperire non poteris. Obijciamus igitur Concilium Hispal. 2. c. 5. dist. 23. cap. Quorundam clericorum. Quorundam, inquit, clericorum, dum unus ad prebyterium, duo ad Leuitarum ministerium sacrarentur, Episcopus oculorum dolore detenus fertur manum suam super eos imposuisse tantum; & presbyter quidā illis contra Ecclesiasticum ordinem benedictionem dedisse. sed quia iam ille examini diuino relitus, humano iudicio accusari non potest, y, qui supersunt, gradum sacerdotij, vel Leuitici ordinis, quem peruersè adepti sunt, amittant. igitur im-

Quomodo presbyter orationem coaferat. niam cū impositione manus secundum ecclasiasticam disciplinam adhibere. Videamus nunc effugium Antonij. Fateor, inquit, fieri in hoc canone mentionem Episcopi benedictis, de canone illo dicit cap. Presbyter cum ordinatur, addetur nunc Antoni hunc alterum canonem cap. Quorundam clericorum, quo continentur contra ecclesiasticum ordinem presbyterum benedictionem ad impositionem. Cœciliij Hs. palenbis an. tiquissimi adhibere nō potest in ordinatione. scilicet presbyter, qui non ad impositionem manus Episcopi, sed ad impositionem manus sua benedictionem, id est, orationem consecratoriam, ve-

Quanto se- rius execrationem, adhiberet? & vt ad summum scelus quasi per gradus adleratus mi- nistris Pro- fessoribus facilius hinc, quanto magis contra ordinem Ecclesiastantium scendas, collige rursus hinc, quanto magis adhuc sit contra ordinem Ecclesiasticum, quod vestri pastores faciunt, quā quod Lutherus fecit? ille enim pres- ordinant. presbyter erat, cum manus, et si frustra & nefarie imponebat: at pastores vestri me- Lutherus ordinavit. rē laici sunt; quia nihil acceperunt ab eo, qui nihil poterat dare. Sed absolu-

Quomodo Antonius exemplo à se proposi- to conuictus fit. mus effugium Antonij. Addidit enim: & iam tunc presbyteros fuisse subiectos Episcopis ex ipsa ratione temporum satis intelligo. sed vt ille quondam ex vestigio pedis Herculis totius corporis statum, & proceritatem colligebat, ita dico, ex hoc tenui fragmento colligi posse, quāta olim in ordinationibus ecclesiasticis fuerit presbyterorum auctoritas. Quis tam obtusus est, qui non videat, vel tuo exem-

plo te esse conuictum? erat olim tanta auctoritas presbyterorum in ordinatio- nibus ecclesiasticis, quāta hodie est, cum presbyter ordinatur; si enim adhuc alij presbyteri, manus quoq; imponunt; non enim est eis adempta hec auctoritas, si ita placet appellare. Sed sicut ex vestigio pedis Herculis non licuit illi tantum magnitudinem & proceritatem totius corporis colligere, vt Hercules non esset homo, & in sua specie nō manaret, sic ex auctoritate ista tanta presbyterorum impe-

imponendi manu cum episcopo compresbyterum consecrante, non licet colligere tantam excellentiam ordinis presbyterorum, ut non maneant intra modum, & gradum suum, quem Christus a gradu & ordine episcoporum voluit esse distinctum, quod Apostolica traditio testatur, cuius idoneus testis est consuetudo Ecclesia Catholica, quae scriptura etiam consilfit, ut a nobis antea ostensum est.

C A P V T VI.

Pro. Ergit deinde Antonius Longum verò, inquit, catalogum veterum recenses, ut nobis probes, episcopos esse presbyteros superiores, & identidem repetis Clementinas illas constitutiones nomen Apostolorum ementitas. Paucis respondeo, superiorem illum Episcoporum gradum vetustissimum quidem, sed tamen humanum institutum esse, quo pij maios schismaticis occurrere voluerunt. Confiteris recensere me longum catalogum veterum, vt probem Episcopos esse presbyteros superiores; testes veteres, quos me recensuisse fateris, testimonium dicunt, esse superiores, quia sic a sanctis Apostolis traditum sit; immo scripturam Apostoli produxi, cum praecepit refellit, quod Apostolus Timotheo, vt accusationem aduersus presbyterum ne recipiat, nisi sub duobus, aut tribus testibus, constat autem iudicem superiorem esse ihs, quos secundum legem iudicat. si tu testes meos non refellis, causa cecidisti. An refellere est dicere. Non est verum, quod tuus testis dicit? & Clementinas constitutiones emenitus esse nomen Apostolorum? Si dicam, proba Antoni, nonne tacitus dicis, quid probem, quod non possum? Deinde confiteris vetustissimum quidem gradum superiorem episcoporum, sed tamen humanum institutum esse. Quod maior auctoritas, at mei testes sunt, tum scriptura ipsa, tum consuetudo ecclesiastica, quam aliundè, quam ex Apostolica traditione profectam esse tu ostendere non potes; reliqui testes etatis sunt Apostolorum: quod ergo ius humanum illa etate Apostoli prescribere potuit? preterea in id quod instituti humani est, non cadit hæresis, qua veritati a Deo reuelata, cuius est fides, aduersatur, quare si superiorem esse gradum episcoporum presbyteris, institutum humanum esset, vt tu Antoni dicis, nec esset nunc hæresis, nec unquam fuisset, equare episcopos presbyteris. At S. Epiphanius inter hæreses retulit, & hanc hæresim, cuius auctor fuit Aerius, confutat. Augustinus etiam, quem tu testem citare soles, idem testatur, inter hæreses enim numeravit in libro de heresis ad Quodlibetum. describens n. errores Aerij, quos ex magna parte Lutherus renouavit, sic ait, dicebat etiam presbyterum ab episcopo nulla differentia debere discerni. Narrat etiam unde in eam hæresim adductus esset, quod cum esset presbyter, doluisset, & quod